

Retningslinjer for pilotprosjekt om elsparkesykler i Bergen kommune

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

1. Formål

1.1. Formålet med retningslinjene er å legge til rette for at utleie av elsparkesykler er et positivt bidrag for miljø og innbyggere i Bergen kommune, uten å være til hinder for allmenn bruk av kommunale gater, byrom og parker.

1.2. Retningslinjene skal ivareta pilotprosjektets formål om å ivareta trygghet, ryddighet og fremkommelighet for alle i Bergens gater og byrom, samt legge til rette for like konkurransevilkår for operatørene.

2. Virkeområde

2.1. Retningslinjene omfatter bruk av alt kommunalt og fylkeskommunalt areal i Bergen som benyttes til utleie av elsparkesykler gjennom pilotprosjektet.

2.2. Retningslinjene skal legges til grunn når Bergen kommune inngår avtaler med operatørene om bruk av kommunalt areal til utleie av elsparkesykler. Med «operatørene» menes leverandørene som leverer tjenester til publikum om kommersiell utleie av elsparkesykler gjennom pilotprosjektet.

3. Varighet

3.1. Retningslinjene gjelder for prosjektets pilotperiode, med oppstart høsten 2020. Intensjonen er at retningslinjene skal erstattes av en mer permanent regulering innen pilotperiodens utløp, i løpet av 2022.

4. Krav om avtale

4.1. Alle operatører som skal drive utleie av elsparkesykler fra kommunalt og fylkeskommunalt areal gjennom pilotprosjektet, skal ha en gyldig avtale med Bergen kommune. Avtalen skal blant annet inneholde krav om at retningslinjene skal følges.

4.2. Alle operatører som følger Bergen kommunes retningslinjer kan i utgangspunktet inngå avtale om å levere kommersiell utleie av elsparkesykler. Kommunen kan likevel sette tak på antall operatører dersom kommunen mener at dette er nødvendig.

Kapittel 2. Generelle bestemmelser

5. Regulering av soner mv.

5.1. Den nærmere reguleringen av forskjellige soner mv. skal være fleksibel og styres gjennom et delt datasett (API). Operatørene skal kunne motta variabler og regler for disse reguleringene gjennom det delte datasettet. Dette inkluderer:

- a. Soner som det er tillatt å parkere i, og hvor det ikke er lov til å parkere. Disse sonene kan variere i utstrekning og tid og ha antallsbegrensninger. Sonene kan også være midlertidige i forbindelse med arrangementer, rydding e.l. Sonene kan også kombineres med fysisk markerte områder hvor elsparkesyklene skal parkeres.
- b. Soner som har hastighetsbegrensninger, samt soner hvor det ikke er lov til å ferdes. Disse reglene kan variere over tid og utstrekning.
- c. Tidspunkter for når tjenesten kan være tilgjengelig gjennom døgnet og ved spesielle arrangementer. Operatørene pålegges som utgangspunkt ikke å ta inn syklene på kveldstid, men syklene kan ikke stå til ulempe for rullestolbrukere, svaksynte, fotgjengere og andre trafikanter. Kommunen kan bestemme at elsparkesyklene skal tas inn på helligdager og ved store arrangement, dersom kommunen mener at dette er nødvendig.

d. Regulering av gategrunnsleie, jf. pkt. 6.

5.2. Operatørene er pliktig til å gjennomføre endringer i reguleringen innen 7 dager fra kommunen har varslet om nye reguleringer, jf. pkt. 17. Kommunen kan, i samråd med operatørene, endre denne fristen etter at systemet er blitt tatt i bruk.

6. Leie av gategrunn

6.1. Operatørene er pliktig til å betale variabel gategrunnsleie til Bergen kommune for bruk av offentlig areal til kommersiell utleie. Gategrunnsleien kreves inn etterskuddsvis per måned basert på faktisk bruk.

6.2. Bergen kommune kan innføre variabel, negativ gategrunnsleie eller redusere den opprinnelige gategrunnsleien, hvis dette er hensiktsmessig for å plassere ut elsparkesykler der kommunen mener at det er ønskelig for å styrke mobilitetstilbudet.

6.3. Bergen kommune kan ellers justere gategrunnsleien ut fra hvor langt en er fra ønsket situasjon, både hva gjelder antall og ryddighet. Gategrunnsleien kan også justeres etter kriteriene for miljøvennlig drift og sikkerhet, jf. pkt. 10 og 11.

7. Deling av data

7.1. Operatørene skal dele data med Bergen kommune gjennom et programmeringsgrensesnitt (API) i henhold til Mobility Data Specification (MDS)-standard. Datasettene skal inneholde ID på kjøretøy og data om tidspunkt og hvor hver tur starter og stopper. Andre parametre kan også bli etterspurt, blant annet informasjon om:

- a. Batteristand
- b. Kilometer kjørt siden sist parkering
- c. Tid kjørt siden sist parkering
- d. Antall unike brukere per dag / uke / måned
- e. Antall turer per bruker
- f. Om elsparkesyklene er stående eller liggende

En spesifisering for hvordan, hvor ofte og hvilke data operatørene skal sende og motta vil bli gjort tilgjengelig. Bruker-ID skal *ikke* leveres.

7.2. Operatørene skal også motta regler fra reguleringsverktøyet gjennom et annet API, som beskrevet under pkt. 5.

7.3. Det kreves ikke at dataene skal være åpne, men de må være tilgjengelige for Bergen kommune gjennom et API i henhold til MDS-standard.

7.4. Bergen kommune forbeholder seg retten til å kunne dele og publisere aggregerte data fra operatørene i forbindelse med rapporter, visualiseringer, eksterne dataanalyser o.l.

8. Operatørenes drifts- og vedlikeholdsplikt

8.1. Elsparkesyklene skal til enhver tid være trafikksikre og skal blant annet være utstyrt med egnede bremseser, (kjøre)lys og refleks, jf. forskrift om krav til sykkel kapittel 2.

8.2. Operatørene skal jevnlig kontrollere og vedlikeholde elsparkesyklene slik at alle sparkesyklene som er til utleie er i teknisk god stand til enhver tid. Dette innebærer også å fjerne ødelagte eller defekte elsparkesykler, rydde elsparkesykler som står til hinder for annen ferdsel og fjerne elsparkesykler fra steder som er definert som områder der det ikke skal plasseres elsparkesykler. Brudd på bestemmelsen kan medføre sanksjoner, jf. pkt. 14 og 15. Brukerne skal enkelt kunne melde fra om avvik og feil, og operatørene skal ha rutiner for å ta disse syklene ut av drift til avviket er utbedret.

8.3. Eventuell bruk av elsparkesykler til markedsføring eller reklame er ikke tillatt. Bruk av lyd og lys

på elsparkesyklene, ut over det som er nødvendig av sikkerhetsmessige grunner, må avklares med Bergen kommune.

8.4. Operatørene skal sørge for at elsparkesyklene ikke er til hinder eller vanskeliggjør brøyting, strøing, feiing, søppeltømming o.l. Brudd på bestemmelsen kan medføre sanksjoner, jf. pkt. 14 og 15.

8.5. Operatørene skal skru av tjenesten når det er fare for glatte veier. Det skal heller ikke plasseres ut nye/flere elsparkesykler i slike perioder.

9. Operatørenes informasjonsplikt

9.1. Operatørene har et særlig ansvar for å informere sine brukere om relevante trafikkregler og hvordan elsparkesyklene kan brukes på en trygg måte. Dette inkluderer å oppfordre brukerne til å bruke sikkerhetsutstyr som hjelm o.l.

9.2. Operatørene skal instruere sine brukere om hvor og hvordan elsparkesyklene kan parkeres, i tråd med gjeldende lover og reguleringen i det delte datasettet, jf. pkt. 5. Generelt skal elsparkesyklene parkeres slik at de er til minst mulig ulempe for gående, syklende og kjørende.

10. Krav til miljøvennlig drift

10.1. Operatørene skal benytte nullutslippskjøretøy ved utkjøring og innhenting av elsparkesyklene. Dette kravet skal være oppfylt senest innen 01.05.21.

10.2. Operatørene skal levere miljø- og klimagassregnskap for produksjon, reparasjon og avhending av elsparkesyklene to ganger per år, etter spesifisering gitt av Bergen kommune. Regnskapet skal blant annet vise forventet antall kjørte kilometer i produktets levetid, samt faktisk kjørte kilometer og levetid. Fristen for å levere miljø- og klimagassregnskapet etter endt vintersesong (oktober til mars) er 1. mai, og 1. november etter endt sommersesong (april til september).

11. Sikkerhet

11.1. Operatørene bør innføre krav til ID-verifikasjon for bruk av elsparkesyklene, for å sikre at mindreårige under 16 år ikke kan bruke disse.

12. Forholdet til annen lovgivning

12.1. Operatørene skal til enhver tid overholde trafikkreglene i forbindelse med deres drift av elsparkesyklene. Herunder skal motoriserte driftskjøretøy ikke stanse i sykkelfelt eller på fortau, eller kjøre på gangvei eller sykkelvei. Driftskjøretøyene skal heller ikke kjøre i park- og friområder. Det oppfordres til bruk av lastesykkel i driften fremfor varebil.

12.2. Operatørene skal til enhver tid overholde gjeldende regler om personvern i henhold til GDPR, samt arbeidsmiljøloven og andre gjeldende lover og regler.

12.3. Operatørene skal til enhver tid overholde gjeldende smittevernregler og eventuelle krav fra Bergen kommune vedrørende tiltak for å begrense smitte.

Kapittel 3. Spesielle bestemmelser

13. Erstatningsansvar

13.1. Operatørene er selv ansvarlige for eventuell skade som elsparkesyklene påfører brukere eller tredjepersoner, i henhold til alminnelige erstatningsrettslige regler.

13.2. Operatørene skal ha ansvarsforsikring som dekker skade på brukere og tredjepersoner som følge av feil eller mangler ved elsparkesyklene.

14. Feilparkering

14.1. Elsparkesykler som parkeres utenfor avtalt område kan bli fjernet for operatørenes regning

dersom de ikke ryddes vekk av operatørene innen rimelig tid.

14.2. Feilparkering av elsparkesykler kan medføre økt gategrunnsleie, jf. pkt. 6.

14.3. Elsparkesykler som parkeres i strid med vegtrafikkloven og trafikkreglene kan bli fjernet for operatørenes regning, jf. vegtrafikkloven § 37 og § 3.

15. Mislighold

15.1. Bergen kommune kan til enhver tid heve avtalen ved gjentatte eller vesentlige brudd på retningslinjene og/eller vilkår i inngått avtale.

16. Forbehold

16.1. Bergen kommune har ikke ansvar for eventuelle ulykker som skyldes begrensninger som er lagt inn i det digitale reguleringsverktøyet.

17. Reguleringsendringer

17.1. Bergen kommune kan endre eller innføre nye reguleringer i pilotperioden som ikke baserer seg på det digitale reguleringsverktøyet, dersom dette anses nødvendig for å ivareta trygghet og fremkommelighet for alle.

17.2. Ved innføring av vesentlige reguleringsendringer i pilotperioden, skal operatørene varsles før innføringen og gis mulighet til å uttale seg innen en nærmere angitt frist. Fristen løper fra den dag varselet er avsendt, når ikke annet uttrykkelig er sagt.

Kapittel 4. Avsluttende bestemmelser

18.1. Intensjonen er at operatørene skal kunne tilby sine tjenester gjennom en MaaS-tjeneste på sikt. Operatørene må derfor kunne levere relevante data til Entur, direkte eller via reguleringsverktøyet.

18.2. Ved opphør av utleievirksomheten skal operatørene rydde alle elsparkesyklene og eventuelt annet løssøre, og sørge for at disse behandles forsvarlig. Farlig avfall som batterier, elektriske komponenter, olje etc. skal behandles som spesialavfall. Bergen kommune har ikke ansvar for håndteringen av avfall, og vil fakturere den aktuelle operatøren dersom opprydding i kommunens regi likevel blir påkrevet.